

گزارش برنامه معرفی و نقد کتاب

"الفقه المقارن"

به مناسبت هفته پژوهش

دانشگاه امام صادق (ع)
پردیس خاوران

دفتر نشر متون علمی حوزه معاونت پژوهشی
و فناوری دانشگاه امام صادق (ع) پردیس خاوران
برگزار می نماید:

معرفی و نقد کتاب

الفقه المقارن

مؤلفان: دکتر زهرا لامع، زهرا راستی

ناقدان
دکتر منیر حق خواه
استادیار گروه فقه و حقوق اسلامی دانشگاه امام صادق علیه السلام

دکتر فاطمه فلاح تفتی
استادیار گروه فقه و مبانی حقوق اسلامی دانشگاه علامه طباطبائی

چهارشنبه: ۱۴۰۰-۰۹-۲۴
ساعت: ۱۶-۱۴

پیوند ورود:
<https://vc.isuw.ac.ir/ch/webinar>

.....	مقدمه
.....	معرفی کتاب
.....	گزارش علمی برنامه
.....	گزارش عملکرد اجرایی
.....	ارزیابی برنامه
.....	پیوست ها

مقدمه

دفتر نشر متون علمی حوزه معاونت پژوهشی و فناوری به منظور معرفی آثار منتشره، ترغیب مخاطبان، تبیین اهمیت و معرفی کاربردهای اصلی کتاب‌های چاپ شده و کشف نقاط قوت و ضعف آن‌ها اقدام به برگزاری سلسله برنامه‌های «معرفی و نقد کتاب» نموده است. برنامه «معرفی و نقد کتاب» **"الفقه المقارن"** دوازدهمین برنامه از این مجموعه برنامه‌هاست. این کتاب توسط دکتر زهرا لامع و دکتر زهرا راستی به رشته تحریر درآمده و منتشر شده است. ناقدان این برنامه سرکار خانم دکتر منیر حق‌خواه استادیار گروه فقه و حقوق اسلامی دانشگاه امام صادق (ع) - پردیس خواهران و دکتر فاطمه فلاح تفتی استادیار گروه فقه و مبانی حقوق اسلامی دانشگاه علامه طباطبائی بودند. این برنامه در روز چهارشنبه ۲۴ آذر ۱۴۰۰ به مدت ۲ ساعت، ساعت: ۱۴ تا ۱۶ با حضور اساتید محترم و دانش‌آموختگان و دانشجویان از دانشگاه‌های مختلف به صورت مجازی در فضای اسکای روم برگزار شد.

معرفی کتاب

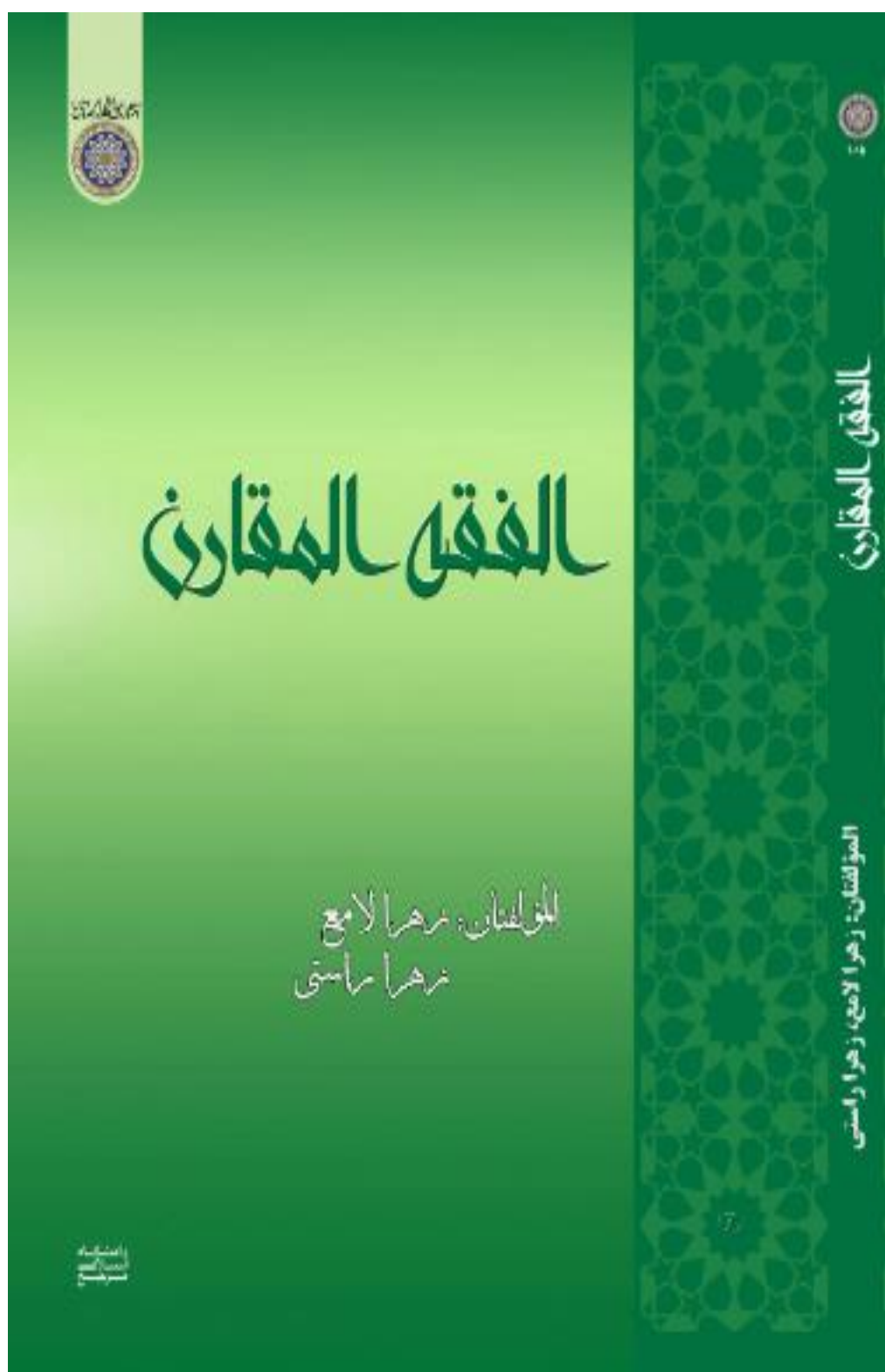
کتاب «الفقه المقارن» تألیف خانم‌ها دکتر زهرا لامع و دکتر زهرا راستی در ابتدا درسنامه‌ای برای ۲ واحد درسی فقه تطبیقی دوره کارشناسی دانشجویان دانشگاه امام صادق (ع) - پردیس خواهران بوده است که به همت انتشارات دانشگاه امام صادق (ع) و پردیس خواهران در سال ۱۴۰۰ به چاپ رسیده است. این کتاب در ۲۱۴ صفحه تنظیم و نسخه چاپی آن به بهای ۵۲ هزار تومان منتشر شده است. این کتاب اکنون به عنوان منبع آموزشی درس «فقه تطبیقی»، در پردیس خواهران دانشگاه امام صادق (ع) تدریس می‌شود.

درباره کتاب الفقه المقارن:

کتاب «الفقه المقارن» به قلم دکتر زهرا لامع و دکتر زهرا راستی اثری به زبان عربی است که با ارجاع به کتب فرق مختلف و مذاهب پنج‌گانه‌ی اسلامی به عبادات (وضو، تکتف، سفر شرعی و متعه حج) احوال شخصیه (نکاح، طلاق و ارث) می‌پردازد.

این کتاب تلخیصی هدفمند و استدلالی از اهم مباحث فقهی مورد اختلاف، در محدوده عبادات و احوال شخصیه، از دیدگاه امامیه و اهل سنت است و در تدوین آن به طور عمده از کتاب‌های «الانصاف فی مسائل دام فیها الخلاف» و «نظام النکاح فی الشریعه الاسلامیه الغراء» نوشته محقق دانشمند آیت الله جعفر سبحانی و «الفقه علی المذاهب الخمسه» نوشته محقق فاضل جواد مغنیه و «الفقه علی المذاهب الاربعه و مذهب اهل البیت علیهم السلام» نوشته محققان اندیشمند عبدالرحمان الجزیری، السید محمد الغروی و الشیخ یاسر مازح و «موسوعه الفهیة الكويتیه» تألیف جمعی از نویسندگان بهره گرفته شده است. در این کتاب نویسندگان اقدام به بیان فتاوا و آرای عالمان مذاهب در کنار هم با ذکر ادله آن‌ها نموده‌اند تا دانشجویان و دانش‌پژوهان با اجرای موازنه و بررسی آن ادله و از راه مقایسه بین آنها نظری را بر نظری دیگر و یا فتوائی را که بر فتوای دیگر ترجیح دارد، به‌دست آورند. خواندن این کتاب به دانشجویان فقه پیشنهاد می‌شود.

تصوير جلد كتاب «الفقه المقارن»

✚ گزارش علمی برنامه

جلسه معرفی و نقد کتاب "الفقه المقارن" با ارائه دکتر زهرا لامع نویسنده کتاب و دکتر زهرا راستی عضو هیأت علمی پردیس خواهران و نویسنده کتاب و همچنین با حضور ناقدان جلسه دکتر منیر حق خواه استادیار گروه فقه و حقوق اسلامی دانشگاه امام صادق (ع) - پردیس خواهران و دکتر فاطمه فلاح تفتی استادیار گروه فقه و مبانی حقوق اسلامی دانشگاه علامه طباطبائی برگزار شد.

دکتر لامع در این نشست به ضرورت تدوین این کتاب اشاره کرد و تصریح نمود: تدریس فقه تطبیقی در مقطع کارشناسی در پردیس خواهران از روی جزوه‌ای انجام می‌شد که در کنار مزیت‌هایی که داشت دارای عناوین نارسا و مطالب ناکافی بود. بنابراین اهمیت و نیاز به وجود درسنامه‌ای هماهنگ و مناسب که در هر نیم‌سال آموزشی توسط اساتید، تدریس شود از یک سو و تفصیلی و پرحجم بودن کتب موجود به عنوان منبع تدریس فقه تطبیقی و استدلالی نبودن کتب کم حجم در این زمینه از سوی دیگر سبب شد این کتاب متناسب با ۲ واحد درسی نگاشته شود. ایشان علل انتخاب عناوین کتاب را پرکاربرد بودن این مباحث در زندگی روزمره و اطلاع دانشجویان از استدلال امامیه بر احکامی که در تقابل با دیدگاه اهل سنت است؛ بیان داشتند.

وی در ادامه افزود: در مدخل کتاب به تقریب میان مسلمانان دعوت شده است و در آنجا به صراحت بیان شده که این اختلاف‌ها زیاد نبوده و تنها به صورت یک خط کشی میان شیعه و اهل سنت نیست بلکه گاهی میان فرق اهل سنت نیز اختلاف وجود دارد. در مقدمه کتاب کتب روایی شیعه، علمای شیعه، رؤسای مذاهب اهل سنت و کتب روایی و فقهی آن‌ها معرفی شده است.

وی در ادامه به تشریح و توصیف ابواب کتاب در دو بخش عبادات و احوال شخصیه پرداخت و فصول آن (وضو، تکتف، سفر شرعی، نکاح، طلاق و ارث) را نام برد.

در ادامه دکتر راستی به توضیح روح حاکم از نگاه دین در نکاح که همان آسان‌گیری و فراهم نمودن شرایط ساده برای ازدواج است؛ مبادرت ورزید و بر عکس روح حاکم بر طلاق را سخت گیراننده و بازدارنده بر شمرد و به ارائه توضیحاتی درباره استدلال‌های اهل سنت در مسأله امکان سه طلاق در یک مجلس پرداخت.

در ادامه دکتر فلاح تفتی به نکات مثبت این اثر علمی مانند انطباق آراء ذکر شده با دیدگاه‌های مشهور، اجتناب از بیان دیدگاه‌های نادر و شاذ، داشتن مقدمه بسیار خوب، رعایت اصول نگارشی و ویرایشی مناسب، روان بودن متن عربی بدون استفاده از کلمات و اصطلاحات دشوار، مطرح شدن مسائل پرکاربرد، بحث‌برانگیز و چالشی و تناسب کتاب با واحد درسی مد نظر مؤلفان اشاره کرد.

ایشان به نکات منفی اثر در قسمت ارزیابی علمی - تألیفی پرداختند و عدم ارجاع‌دهی مطالب متناسب با نقل قول‌ها، عدم ذکر دلایل کافی و روایات موجود اهل سنت در برخی موضوعات مانند تکتف، عدم رعایت وحدت رویه در تحلیل‌ها و نقدها و تکیه بر تنها آراء فقهای امامیه در برخی مباحث مانند ولایت در نکاح، عدم تطبیق با بحث‌های روز و نیاز جامعه را از معایب اثر دانستند. دکتر فلاح تفتی در ارزیابی آموزشی کتاب نداشتن ملاک کتب آموزشی، نداشتن درس‌بندی و هدف‌گذاری، عدم تناسب محتوای ارائه شده با مدت زمان یادگیری، عدم استفاده از پیش سازمان دهنده‌ها، عدم وجود نشانگرها، عدم طرح از سؤالات تأملی و بحث‌برانگیز و فقدان فهرست نمایه‌سازی شده را از اشکالات این ارزیابی برشمردند.

در ادامه دکتر حق خواه ضمن بیان پیشینه تألیف این کتاب در پردیس خواهران به امتیازات اثر اشاره کردند و خاطرنشان نمودند خوب بود نویسندگان منتخبی از مباحث عقود، معاملات و جزائیات را نیز در کتاب می‌گنجاندند تا موجب افزایش بیشتر مخاطبان می‌شد. ایشان ضمن ارائه پیشنهاد پرداختن به لوازم قاعده الزام و التزام، عدم وجود جمع‌بندی در انتهای

کتاب را از دیگر اشکالات دانستند و بیان داشتند با توجه به زندگی مسالمت آمیز شیعه و سنی در کنار یکدیگر در برخی مناطق ایران، ذکر برخی از آراء که اختلاف در آن زیاد است مانند کفایت بدون تصریح به اینکه این رأی نظر مشهور است، ممکن است مخاطبان را به اشتباه بیندازد. در پایان نویسندگان ضمن پاسخ به اشکالات داوران به سوالهای مخاطبان نیز پاسخ دادند.

گزارش عملکرد اجرایی

اقدامات انجام شده قبل از برنامه

- برنامه ریزی در خصوص زمان برگزاری نشست و هماهنگی با نویسنده و ناقدان محترم
- هماهنگی برای انتخاب دبیر علمی نشست
- تهیه پوستر مناسب برنامه
- تهیه گواهی ارائه نقد در برنامه
- استخراج رزومه نویسنده و ناقدان و تلخیص آن برای ارائه حین برنامه
- تهیه پاور مناسب برنامه
- اطلاع رسانی عمومی و اعلام زمان و لینک ورود به برنامه
- هماهنگی با معاونت اداری جهت درج پوستر در صفحه اول سایت و سیدا
- هماهنگی جهت تهیه خبر از برنامه
- پیگیری مجدد هماهنگی زمان برنامه با ناقدان
- تهیه دعوتنامه و ارسال آن از طریق کارتابل و ایمیل و ...
- انجام هماهنگی های لازم برای آماده سازی فضای اسکای روم
- هماهنگی با معاونت پژوهشی به منظور ضبط صدا
- ارائه گزارش مالی حق الزحمه ناقدان و دبیر علمی

اقدامات به عمل آمده پس از برگزاری برنامه

- تهیه و تنظیم گزارش فعالیت های برنامه

ارزیابی برنامه

تعداد حاضرین و شرکت کنندگان اعم از اساتید، دانش آموختگان و دانشجویان در این برنامه ۳۶ نفر بود که نشانه استقبال و توجه جامعه علمی به این گونه مباحث و برنامه هاست. و با توجه به این استقبال و اشتیاق این بزرگواران به ادامه بحث ها و تحقیقات در این زمینه، استنباط می گردد اهداف این برنامه محقق شده است. در این برنامه علاوه بر رونمایی از کتاب حاضر، در کنار معرفی کتاب و دانش افزایی، نقدهای مثبت و منفی مفیدی جهت تکمیل مباحث این کتاب، ارائه شد و نقاط قوت و ضعف این کتاب بازگو گردید. روند ادامه این تحقیق و مسیر تحقیق های بعد ترسیم گشت و شرکت کنندگان به مطالعه این کتاب و تحقیق بیشتر در این زمینه ترغیب شدند.

پیوست‌ها رزومه علمی و اجرایی ناقدان

دکتر منیر حق خواه

- استادیار گروه فقه و حقوق اسلامی دانشگاه امام صادق (ع) - پردیس خواهران
- تألیف بیش از ۷ مقاله علمی در مجلات متعدد علمی و پژوهشی
- تألیف کتاب فقه الاطفال
- تدریس دروس قواعد فقه، اصول فقه و فقه تربیتی در مقاطع مختلف
- تدریس دروس تحصیلات تکمیلی در دانشگاه امام صادق (ع)
- معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه امام صادق (ع) - پردیس خواهران
- راهنمایی، مشاوره و داوری پایان‌نامه‌های متعدد در مقاطع مختلف دانشگاه
- برگزاری دوره‌ها و کارگاه‌های علمی و دانش‌افزایی متعدد

دکتر فاطمه فلاح تفتی

- استادیار گروه فقه و مبانی حقوق اسلامی دانشگاه علامه طباطبائی
- تألیف بیش از ۱۶ مقاله علمی در مجلات متعدد و پروژه پژوهشی
- تألیف کتاب حاکمیت، حجاب و عفاف
- تدریس در مراکز متعدد علمی، دانشگاهی و حوزوی
- برگزاری کارگاه‌ها و کرسی‌های علمی متعدد
- شرکت در کارگاه‌ها و دوره‌های آموزشی:
- راهنمایی، مشاوره و داوری پایان‌نامه‌های متعدد در مقاطع مختلف دانشگاه
- سوابق اجرایی متعدد در مراکز دولتی و غیر دولتی

• پیوست‌ها عکس‌هایی از فضای مجازی برنامه

vc.isuw.ac.ir/ch/webinar

پژدیس خواهران دانشگاه امام صادق(ع) نشست علمی معاونت پژوهش و فناوری

کاربران: 33

زهره لایم

نشست علمی معاونت پژوهش ...

طاهره کیانی

حق خواه

نشست علمی معاونت پژوهش و فناوری

از خانم ها دکتر فلاح و دکتر حق خواه ضمن تشکر از قبول همکاری در برنامه و بیان شیوا و ذکر نکات مفید و ارائه دیدگاههای سازنده تشکر و قدردانی می نمایم

توفیقی

بله

حق خواه

سلام و عرض ارادت خانم دکتر جان

پیام خود را وارد کنید

اسکای روم

Inbox - flj...

برنامه نقد

پژدیس خواهر

Sound Rec...

Ps Untitled-1 ...

Address

3:22 PM 15-Dec-21